Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. Ξ. ΖΟΛΩΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟ 1959 ΚΑΙ ΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κ. Ξ. Ζολώτα κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων.

—Ἡ ἀξιοποίησις τῶν καταθέσεων

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῆς δραστηριότητος τοῦ τραπεζιτικοῦ συντήματος προκύπτει, ὅτι τὸ σύνολον τῶν νέων πιστωτικῶν μέσων ἐκ καταθέσεων διωχετεύθη ἐξ ὁλοκλήρου πρὸς τὴν οἰκονομίαν ἡ τὸ Δημόσιον καὶ ἠξιοποιήθη παραγωγικῶς. Δὲν εὐσταθεῖ ἑπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι παραμένουν ἀναξιοποίητοι αἱ συγκεντρούμεναι εἰς τὰς ἐμπορικὰς Τραπέζας καταθέσεις. Ἡ ἄποψις αὕτη, προβαλλομένη ἀπὸ τῆς περιωρισμένης σκοπιᾶς τοῦ ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν συμφέροντος τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν, παραβλέπει τὰς πιστωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ σκοπιμότητα τῆς διευρύνσεως τῆς χρηματοδοτήσεως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων τοῦ Δημοσίου.

Ἐφόσον ἑπομένως ἐξακολουθεῖ ἡ συγκέντρωσις εἰς τὰς ἐμπορικὰς Τραπέζας τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν λαϊκῶν ἀποταμιεύσεων δὲν εἶναι δυνατόν, ἀλλ' οὔτε καὶ σκόπιμον, τὰ διαθέσιμα ταῦτα νὰ διοχετεύωνται εἰς χρηματοδοτήσεις μέσω τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν καθ' ὑπέρβασιν τῶν κανονικῶν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι συνδέονται μὲ τὸν ρυθμὸν ἐπεκτάσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ὑγιοῦς ἐμπορικῆς δραστηριότητος. Ἀντιθέτως εἶναι σκόπιμος καὶ ἐπιβεβλημένη ἡ ἀξιοποίησις τῶν διαθεσίμων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν πρὸς κατευθύνσεις παραγωγικῆς σημασίας, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἐπαρκῆ τὰ ἤδη συγκεντρούμενα ἀποταμιευτικὰ μέσα, ὡς συμβαίνει ἰδίως μὲ τὰς ἐν γένει χρηματοδοτήσεις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς πιστωτικὰ μέσα ἀναγκῶν τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων. Αἱ διαπιστώσεις ὅμως αὗται ὁδηγοῦν καὶ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐνδείκνυται νὰ καταβληθοῦν καὶ νὰ συντελεσθοῦν αἱ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖαι ὀργανωτικαὶ καὶ ἄλλαι μεταρυθμίσεις διὰ τὴν προσέλκυσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν καταθέσεων καὶ πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν πρὸς περιορισμὸν τῆς ἀποκλειστικῆς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἀποταμιευτικῶν μέσων τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τίτλους δημοσίου δανεισμοῦ μακροτέρας διαρκείας διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων.

—Δημοσία οἰκονομία.— Ὁ τρέχων προϋπολογισμὸς

Ἡ μικροτέρα συμβολὴ τοῦ τρέχοντος προϋπολογισμοῦ εἰς τὸ πρόγραμμα δημοσίων ἐπενδύσεων ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους—καὶ ἡ προβλεπομένη περαιτέρω μείωσις αὐτῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τρεχούσης χρήσεως—ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἐκτάκτων παραγόντων. Εἶναι ἐν τούτοις ἀπαραίτητον νὰ τονισθῇ ὅτι βασικὴ πηγὴ χρηματοδοτήσεως κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἐνὸς οὐσιωδῶς ηὐξημένου προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ταχείας οἰκονομικῆς προόδου, εἶναι ἡ δημοσία ἀποταμίευσις, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ αὐξάνεται σταθερῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Ἀποτελέσματα τῆς διαφόρου ἐξελίξεως τῶν ἐσόδων ἐκ τῆς ἀμέσου καὶ ἐμμέσου φορολογίας εἶναι ἡ περαιτέρω αὔξησις ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐμμέσων φόρων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐκ τῆς φορολογίας ἐσόδων. Ἡ σχέσις αὕτη ηὐξήθη ἀπὸ 77,2 ο)ο τὸ 1958 εἰς 78 ο)ο τὸ 1958 καὶ 80 ο)ο τὸ 1959, ἐνῷ τὸ ποσοστὸν τῶν ἀμέσων φόρων ἐμειώθη ἀντιστοίχως ἀπὸ 22,8 ο)ο εἰς 22 ο)ο καὶ 20 ο)ο. Ὡς ἐτονίσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐπιδιωχθῇ κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἡ βαθμιαία αὔξησις τῆς ἀναλογίας τῶν ἀμέσων φόρων. Τοῦτο εἶναι δυνατὸν ἄνευ αὐξήσεως τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν διὰ μόνης τῆς περιστολῆς τῆς φοροδιαφυγῆς, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν δὲ αὐτὴν καταβάλλει συστηματικὴν προσπάθειαν ἡ κυβέρνησις. Ὁ περιορισμὸς τῆς φοροδιαφυγῆς ἐπιβάλλεται καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ παγίωσιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος—ἐφ' ὅσον τὰ διαφεύγοντα τῆς φορολογίας εἰσοδήματα στρέφονται κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς πολυτελῆ καταναλώσεις μὲ δυσμενεῖς ἐπιδράσεις καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν—ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ καταστοῦν ἀποδοτικὰ τὰ καθιερωθέντα φορολογικὰ κίνητρα διὰ τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας.

—Αἱ τιμαὶ

Ἡ ἐξέλιξις τῶν τιμῶν ἐντὸς τοῦ 1959 ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ ὑψωτικὴν τάσιν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε περισσότερον αἰσθητὴ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς. Ὁ καταρτιζόμενος ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως ἐσημείωσε μεταξὺ Δεκεμβρίου 1958 καὶ Δεκεμβρίου 1959 ὑψωσιν κατὰ 1,3 ο)ο, ἔναντι κάμψεως αὐτοῦ κατὰ 1,3 ο)ο καὶ 1,8 ο)ο κατὰ τὰ ἔτη 1958 καὶ 1957 ἀντιστοίχως. Ὁ τιμάριθμος κόστους ζωῆς παρουσίασεν ἄνοδον κατὰ 2,7 ο)ο ἐντὸς τοῦ 1959, ἔναντι ἀντιστοίχων αὐξήσεων αὐτοῦ κατὰ 1 ο)ο καὶ 2,9 ο)ο ἐντὸς τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν. Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν μέσων ἐτησίων ἐπιπέδων προκύπτει προκειμένου περὶ τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως αὔξησις κατὰ 1,6 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959, ἔναντι κάμψεως αὐτοῦ κατὰ 2,4 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1957 καὶ 1958 καὶ ἀνόδου κατὰ 0,6 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1956 καὶ 1957, ὡς πρὸς δὲ τὸν τιμάριθμον κόστους ζωῆς αὔξησις κατὰ 2,3 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959 ἔναντι αὐξήσεως κατὰ 1,4 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1957 καὶ 1958 καὶ 2,3 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1956 καὶ 1957.

Δύναται γενικῶς νὰ λεχθῇ ὅτι μετὰ τὴν περὶ τὰ μέσα τοῦ 1956 σημειωθεῖσαν ἔκδηλον χαλάρωσιν τῆς πρότερον ἐντόνου ἀνοδικῆς τάσεως τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν χαρακτηρίζεται κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἀπὸ σχετικὴν σταθερότητα παρὰ τὴν ἐξ ἰδικῶν κυρίως λόγων σημειωθεῖσαν ὕψωσιν τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς. Πράγματι, ἐνῷ κατὰ τὴν τριετίαν 1954—1956 τὸ μέσον ἐτήσιον ποσοστὸν αὐξήσεως ἦτο 9,3 ο)ο διὰ τὸν τιμάριθμον χονδρικῆς πωλήσεως καὶ 8,2 ο)ο διὰ τὸν τιμάριθμον κόστους ζωῆς, κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν 1957—1959 ὁ μὲν πρῶτος ἐκ τῶν ἐν λόγῳ δεικτῶν ἐσημείωσεν μέσην ἐτησίαν κάμψιν κατὰ 0,1 ο)ο, ὁ δὲ δεύτερος μέσην ἐτησίαν ἄνοδον κατὰ 2 ο)ο.

Ἐν συμπεράσματι δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αὔξησις τῶν ἐλληνικῶν τιμαρίθμων, περιωρισμένη καθ' ἑαυτήν, ὠφείλετο κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος εἰς ἀνατιμήσεις τῶν εἰσαγομένων προϊόντων, μολονότι δὲν ἐξέλιπον αὐξητικαὶ ἐπιδράσεις καὶ ἐκ προϊόντων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ, κυρίως προερχόμεναι ἐκ τῆς κρατικῆς παρεμβάσεως. Ἡ ἐξέλιξις πάντως τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δὲν δεικνύει οὐσιαστικῶς μεταστροφὴν τῆς ἀπὸ τριετίας παρατηρηθείσης τάσεως πρὸς σταθεροποίησιν. Ἡ διατήρησις σταθερότητος τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διατήρησιν μιᾶς ἰσχυρᾶς συναλλαγματικῆς καταστάσεως, ἀποκτᾶ σήμερον ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν ἀπὸ πλευρᾶς δημιουργίας τοῦ καταλλήλου καὶ ἀναγκαίου ψυχολογικοῦ κλίματος ἐν ὄψει τῆς καταβαλλομένης προσπαθείας στηρίξεως καὶ ἐφαρμογῆς ἑνὸς προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας.

—Τὰ συναλλαγματικὰ διαθέσιμα

Τὸ ἔλλειμα τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν (βάσει πληρωμῶν) ἐμειώθη ἀπὸ 79 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1958 εἰς 60 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1959. Ἡ μείωσις αὕτη προῆλθε κατὰ τὸ ἕν τρίτον περίπου ἀπὸ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καὶ κατὰ τὰ δύο τρίτα ἀπὸ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἀδήλων συναλλαγματικῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν. Ἡ ἐντὸς τοῦ 1959 βελτίωσις τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μεγαλυτέραν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ δύο προηγούμενα ἔτη εἰσροὴν κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ χρησιμοποίησιν ἀμερικανικῆς βοηθείας, ὡδήγησεν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων τῆς Χώρας κατὰ 46 ἑκατ. δολλάρια, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεκατεστάθησαν αἱ μειώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν. Θὰ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἐκτάκτων παραγόντων καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸ ηὐξημένον δανεισμὸν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὰς ἀγορὰς χρυσῶν λιρῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὴν μείωσιν τῶν εἰσαγωγῶν.

Ἡ αὔξησις ἑπομένως τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων δὲν προῆλθεν ἐξ ὀργανικῆς καὶ—κατ' ἀκολουθίαν—μονιμωτέρας βελτιώσεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ἀλλ' ὀφείλεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐκτάκτων παραγόντων διαμόρφωσιν τῶν μὲν εἰσαγωγῶν εἰς ἐπίπεδον κατώτερον τῆς δὲ καθαρᾶς εἰσροῆς κεφαλαίων εἰς ἐπίπεδον ἀνώτερον τῶν ἀντιστοίχων ἐπιπέδων τοῦ 1958. Ἡ συναλλαγματικὴ κατάστασις τῆς Χώρας, μολονότι ἀπὸ βραχυχρονίου σκοπιᾶς ἱκανοποιητικὴ καὶ ἰσχυρά, δὲν μετέβλήθη ριζικῶς καὶ τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν δὲν ἔχει ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὰς ὀργανικὰς ἀδυναμίας του.

—Ἡ κάμψις τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν

Ἡ παρατηρηθεῖσα διὰ πρώτην φορὰν μετὰ τὸ 1952 μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν ἀπὸ 492 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1958 εἰς 455 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1959—ἤτοι κατὰ 37 ἑκατ. δολλ., ἢ 7,5 ο)ο—ὀφείλετοι εἰς τὴν ἐπίδρασιν ποικίλων παραγόντων, ἐκτάκτου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φύσεως.

Αἱ ἐξαγωγαὶ κατὰ τὸ 1959 ἐμφανίζονται ἠλαττωμέναι ἰδίως ἐξ αἰτίας τῆς πτώσεως τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγωγῶν καπνοῦ καὶ οἴνων.

Οἱ ἄδηλοι πόροι, μετὰ τὴν σημαντικὴν κάμψιν αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1957 καὶ 1958, ἐσημείωσαν ἐκ νέου αὔξησιν μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν κατὰ 19 ἑκατ. δολλάρια ἢ 8,6 ο)ο καὶ ὑπερέβησαν ἐλαφρῶς τὸ ἐπίπεδον τοῦ 1957. Ἡ αὔξησις αὕτη προῆλθε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὰ μεταναστευτικὰ ἐμβάσματα καὶ τὸ τουριστικὸν συνάλλαγμα, ἐνῶ τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα παρουσίασε στασιμότητα, λόγῳ τῆς συνεχιθείσης καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑφέσεως εἰς τὴν παγκόσμιον ναυτιλιακὴν δραστηριότητα.

Ἡ συνολικὴ καθαρὰ εἰσροὴ κεφαλαίων ἀνῆλθεν εἰς 57 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1959, ἔναντι 35 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ 1958, ἤτοι ἐσημείωσεν αὔξησιν κατὰ 22 ἑκατ. δολλάρια.

Ἡ αὔξησις τῆς εἰσροῆς κεφαλαίων, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐκτάκτων κυρίως παραγόντων, συνέβαλεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν σημειωθεῖσαν ἐντὸς τοῦ 1959 αὔξησιν τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων, παρὰ τὴν καταβολὴν ἐκ 15 ἑκατ. δολλαρίων εἰσφορᾶς εἰς χρυσὸν εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον. Θὰ πρέπει πάντως νὰ σημειωθῇ ὅτι σχετικῶς μικρὸν τμῆμα τῶν εἰσρεόντων κεφαλαίων διατίθεται εἰς καθαρῶς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις. Εἶναι ἰδιαιτέρως ἀνεπαρκὴς ἡ εἰσροὴ ἐπιχειρηματικῶν κυρίως κεφαλαίων διὰ τὴν ἵδρυσιν νέων ἢ τὴν συμμετοχὴν εἰς ὑφισταμένας ἐπιχειρήσεις. Τὰ κεφάλαια τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἶναι ἀποφασιστικῆς σημασίας, ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν προώθησιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, δεδομένου ὅτι ἀναλαμβάνουν ἐπιχειρηματικοὺς κινδύνους καὶ εἰσάγουν εἰς τὴν Χώραν τὰς τελευταίας τεχνολογικὰς καὶ ὀργανωτικὰς μεθόδους.

—Ἡ πολιτικὴ ἀναπτύξεως τῶν ἐξαγωγῶν

Ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν πρέπει νὰ συγκεντρωθῇ ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς ἰδίως διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν ἀποδόσεων τῶν ἐξαγωγίμων γεωργικῶν προϊόντων, ὥστε νὰ καταστοῦν ταῦτα περισσότερον ἀνταγωνιστικά, καθὼς καὶ εἰς τὴν προσαρμογὴν τῆς προσφορᾶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀγορῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὴν πληρεστέραν καὶ πλέον συγχρονισμένην ὀργάνωσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, διὰ νὰ δύναται τοῦτο νὰ ἀντεπεξέρχεται εἰς τὰς διεθνεῖς ἀνταγωνιστικὰς συνθήκας. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς καλύπτεται διὰ τῶν ἤδη προγραμματισθεισῶν ἐπιδιώξεων εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ πενταετοῦς προγράμματος, καθὼς καὶ διὰ τῆς ἐξαγγελθείσης ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας ἀναδιαρθρώσεως τῶν καλλιεργειῶν, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων καταβάλλεται σημαντικὴ προσπάθεια. Εἶναι ἐν τούτοις ἀναγκαῖον νὰ παρατηρηθῇ ὅτι διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἐπιδιώξεων αὐτῶν ἀπαιτεῖται κινητοποίησις καὶ συντονισμὸς προσπαθειῶν εἰς ἔκτασιν πολὺ μεγαλυτέραν παρ' ὅσον ἐπιτρέπουν σήμερον ὁ ὑπάρχων μηχανισμὸς καὶ αἱ χρησιμοποιούμεναι μέθοδοι. Δύο εἰδικώτεραι κατευθύνσεις πρὸς τὰς ὁποίας εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀνάπτυξις δραστηριότητος οὐσιωδῶς μεγαλυτέρας καὶ πλέον συστηματικῆς τῆς σήμερον καταβαλλομένης εἶναι: Πρῶτον, ἡ ὀργανικὴ σύνδεσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν χρηματοδοτουμένων ἀγροτῶν (ἢ τῶν συνεταιρισμῶν των) συμμόρφωσιν πρὸς συγκεκριμένας ὑποδείξεις καλλιεργειῶν καὶ καλλιεργητικῶν μεθόδων καὶ δεύτερον, ἡ εἰς εὐρυτάτην ἔκτασιν τεχνικὴ ἐκπαίδευσις τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς νεωτέρας καλλιεργητικὰς μεθόδους.

Διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐξαγωγικῆς δραστηριότητος εἶναι πρωτίστως ἀναγκαία ἡ ταχεῖα ἐφαρμογὴ τῆς ἤδη ἀποφασισθείσης ἐπανδρώσεως τῶν ὑφισταμένων ὑπηρεσιῶν καὶ αὐξήσεως τῶν θέσεων ἐμπορικῶν συμβούλων καὶ ἀκολούθων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ τῆς προσλήψεως ἱκανῶν καὶ δραστηρίων προσώπων. Ἐὰν ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν καὶ αὐστηρῶν κριτηρίων δὲν εὑρίσκονται ἀμέσως τὰ κατάλληλα πρόσωπα, εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀργανωθῇ ταχέως πλῆρες πρόγραμμα μετεκπαιδεύσεως ἢ καὶ ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν. Τὸ ἔργον τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ κέντρου καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου πρέπει νὰ συμπληρωθῇ καὶ νὰ ἐνισχυθῇ διὰ τῆς δημιουργίας ἐξειδικευμένης ὀργανώσεως κατὰ τὸ πρότυπον ἀναλόγων συστημάτων τὰ ὁποῖα ἐπιτυχῶς ἐφηρμόσθησαν εἰς ἄλλας Χώρας.

Παραλλήλως πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προτεινομένην ἀναδιοργάνωσιν τοῦ μηχανισμοῦ προωθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν, ἀπαιτεῖται σειρὰ συμπληρωματικῶν μέτρων πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐπαγγέλματος, καθιέρωσιν αὐστηρῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ καὶ δημιουργίαν ἐξαγωγικῶν ἐπιχειρήσεων μεγαλυτέρας ἐπιφανείας. Περαιτέρω, εἶναι δυνατὸν καὶ σκόπιμον νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ ὀργάνωσις συστήματος ἀσφαλίσεως ἐξαγωγικῶν κινδύνων κατὰ τὰ εὐρύτατα ἰσχύοντα εἰς τὸ ἐξωτερικόν, προσηρμοσμένου βεβαίως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν. Πέραν τῶν ἀνωτέρω ὀργανωτικῆς φύσεως ἰδίως διαρρυθμίσεων, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀντιμετωπισθοῦν καὶ ὡρισμέναι εἰδικαὶ φορολογικαὶ καὶ πιστωτικαὶ εὔνοιαι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐξαγωγικῆς προσπαθείας.

—Αἱ τραπεζικαὶ καταθέσεις

Ἡ συνεχὴς καὶ ταχεῖα αὔξησις τῶν ἰδιωτικῶν καταθέσεων μετὰ τὸ 1956 ὀφείλεται κατὰ βάσιν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν πλήρους ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν τραπεζικὴν κατάθεσιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐλλειψιν ἄλλης διεξόδου διὰ τὰς ἀποταμιεύσεις, λόγῳ τῆς περιωρισμένης μέχρι τοῦδε ἀναπτύξεως τῆς κεφαλαιογορᾶς καὶ τῆς ἐπαρκοῦς προσφορᾶς τίτλων ἱκανῶν νὰ προσελκύσουν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ εὐρυτέρου ἀποταμιευτικοῦ κοινοῦ.

Ὑπάρχουν εἰδικοὶ λόγοι οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ 1959 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1958. Ἓν σημαντικὸν μέρος τῆς μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἐτῶν διαφορᾶς συνδέεται πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ εἰς πολὺ μεγαλυτέραν ἔκτασιν ἐντὸς τοῦ 1959 ἀντιθησαύρισιν χρυσῶν λιρῶν—προέρχεται δηλαδὴ ἐξ ἀποταμιεύσεων προηγουμένων περιόδων. Ἡ στασιμότης ἐξ ἄλλου τῆς οἰκοδομικῆς δραστηριότητος ἐντὸς τοῦ 1959, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι ἔν σημαντικῶς μεγαλύτερον, ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη, ποσοστὸν τῶν ἐπενδυθέντων κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος κεφαλαίων εἰς οἰκοδομὰς φαίνεται ὅτι προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑποδηλοῖ ὅτι ἐσημειώθη στροφὴ μέρους τῆς ἐσωτερικῆς ἀποταμιεύσεως ἀπὸ ἐπενδύσεις εἰς οἰκοδομὰς πρὸς τραπεζικὰς καταθέσεις. Τέλος, μέρος τῆς διαφορᾶς θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ηὐξημένον εἰσόδημα ἐκ τόκων τραπεζικῶν καταθέσεων, οἱ ὁποῖοι μετατρέπονται ἐν τῷ συνόλῳ σχεδὸν εἰς νέας καταθέσεις.

Ἡ αὔξησις τῶν ἰδιωτικῶν καταθέσεων ἐντὸς τοῦ 1959 συνεκεντρώθη, ὡς συνέβη ἄλλωστε καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς καταθέσεις ταμιευτηρίου, αἱ ὁποῖαι ηὐξήθησαν κατὰ 2.773 ἑκατ. ἢ 48 ο)ο ἔναντι ἀντιστοίχου αὐξήσεως αὐτῶν κατὰ 1.668 ἑκατ. ἢ 40 ο)ο ἐντὸς τοῦ 1958 καὶ κατὰ 2.345 ἑκατ. ἢ 133,4 ο)ο ἐντὸς τοῦ 1957. Ἀντιθέτως, ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεων προθεσμίας ἐντὸς τοῦ 1959, ἀνελθοῦσα εἰς 169 ἑκατ. ἢ 15 ο)ο, ὑπελείφθη τῆς ἀντιστοίχου αὐξήσεως τοῦ 1959 ἐκ 481 ἑκατ. ἢ 77 ο)ο. Τέλος αἱ καταθέσεις ὄψεως ηὐξήθησαν ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ 468 ἑκατ. ἢ 19 ο)ο, ἔναντι αὐξήσεως αὐτῶν κατὰ 171 ἑκατ. ἢ 7, 4 ο)ο ἐντὸς τοῦ 1958.

—Τραπεζικὴ χρηματοδότησις

Ἡ ἐξέλιξις τῆς τραπεζικῆς χρηματοδοτήσεως κατὰ τὸ ἔτος 1959 χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἐπιβράδυνσιν τοῦ αὐξητικοῦ αὐτῆς ρυθμοῦ, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ δύο προηγούμενα ἔτη. Οὕτω, τὸ σύνολον τῶν τραπεζικῶν χορηγήσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν ηὐξήθη μεταξὺ τοῦ τέλους Δεκεμβρίου 1958 καὶ τοῦ τέλους Δεκεμβρίου 1959 κατὰ 2.504 ἑκατ. δρχ. ἢ 11,3 ο)ο, ἔναντι ἀντιστοίχων αὐξήσεων 3.333 ἑκατ. ἢ 17,8 ο)ο ἐντὸς τοῦ 1957. Ἡ ἐπιβράδυνσις τοῦ αὐξητικοῦ ρυθμοῦ τῶν πιστώσεων κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἶναι μεγαλυτέρα, ἐὰν γίνῃ σύγκρισις τῶν μέσων ἐτησίων ἐπιπέδων τῶν χορηγήσεων, ὁπότε ἔναντι αὐξήσεων 3.110 ἑκατ. δρχ. ἢ 23,6 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1956 καὶ 1957 καὶ 4.002 ἑκατ. ἢ 24,7 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1957 καὶ 1958 ἡ αὔξησις μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959 περιωρίσθη εἰς 2.492 ἑκατ. ἢ 12,5 ο)ο.

Πέραν τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ρυθμοῦ ἀνόδου τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας, εἶναι οὐσιώδης ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὸ 1959 παράλληλος μεταβολὴ εἰς τὴν διάρθρωσιν τῆς αὐξήσεως αὐτῆς. Κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς αὐξήσεως προῆλθεν ἐκ τῶν μακροτέρας διαρκείας χορηγήσεων. Ἐπὶ συνολικῆς αὐξήσεως τῶν τραπεζικῶν χορηγήσεων ἐντὸς τοῦ 1959 κατὰ 2.504 ἑκατ. δρχ., τὰ 1.604 ἑκατ., ἤτοι τὰ 65 ο)ο περίπου τοῦ συνόλου, ἀφοροῦν δάνεια μακροτέρας διαρκείας, ἔναντι ἀντιστοίχων ποσοστῶν 35 ο)ο τὸ 1958 καὶ 14 ο)ο τὸ 1957. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη, ἐξασφαλίζουσα τὴν παραγωγικωτέραν χρησιμοποίησιν τῶν συγκεντρουμένων εἰς τὰς τραπέζας ἰδιωτικῶν ἀποταμιεύσεων ἀποτελεῖ οὐσιώδη πρόοδον καὶ εἶναι εἰς μεγάλον βαθμὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀσκηθείσης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πιστωτικῆς πολιτικῆς.

Χαρακτηριστικὴ ἐπίσης ἐξέλιξις ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους ὑπῆρξεν ὁ περαιτέρω περιορισμὸς τῆς συμμετοχῆς τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου εἰς τὴν συνολικὴν τραπεζικὴν χρηματοδότησιν. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1959 ἐκ κεφαλαίων τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου προήρχοντο τὰ 26 ο)ο τῆς συνολικῆς χρηματοδοτήσεως, ἔναντι ἀντιστοίχων ποσοστῶν 29 ο)ο τὸ 1958 καὶ 32 ο)ο τὸ 1957. Τὸ μεγαλύτερον τμῆμα τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐ